



Wist u dat u ook bij ons online Shiurim kunt volgen!

Bijna wekelijks is er een Shiur u kunt deze terugkijken op "talmoed kanaal" die te vinden is op You tube

Ook zijn er reeds een prachtige serie boeken verschenen door Jacob Nathan de Leeuwe vertaalde versies van de Talmud, deze zijn niet alleen maar een lust voor het oog, maar een must have voor wie wil Lernen.



Deze prachtige serie kunt u bij ons bestellen hiervoor neemt u gewoon even contact met ons op via mailadres; jacob@li-el.nl of jaacovnoorland@outlook.com.

Uiteraard hebben we ook twee mooie websites waar u op kan kijken, daarop vindt u veel verschillende onderwerpen. Zo kan u op de persoonlijke website www.talmud-online.nl van Jacob de Leeuwe zijn persoonlijke verhaal lezen maar u kunt ook de agenda inzien e.d.

Ook zijn Talmid (leerling) J.Noorland heeft een website n.l www.ha-makom.eu zo kunt daarop de meest recente parasha lezen en de div.studies.

Beide zijn zeker de moeite waard om eens te bezoeken.



Jacob Nathan de Leeuwe en zijn zoon Chaim



----- JAACOV NOORLAND

We staan aan het begin van Rosh Hashanah (het betekent ook "begin" of "hoofd" van "het jaar"). Het is het Joodse Nieuwjaar, dat elk jaar op de 1e van Tishrei (september-oktober) wordt gevierd.

En nee wij steken geen vuurwerk af tijdens dit feest. Rosh Hashanah markeert de schepping van de ziel van Adam Ha-Rishon (letterlijk de eerste man. Deze ziel van Adam Ha-Rishon is dan ook de wortel van de ziel van elke persoon. Terwijl we in onze wereld leven, identificeren we Rosh Hashanah als de dag waarop een man in deze wereld een transformatie onderging en de perfectie van de bovenwereld ontdekte. Het vond plaats op de 1e van Tishrei (september-oktober), 5.784 jaar geleden. Dit was een man die, net als velen van ons, vroeg naar de betekenis en het doel van het leven. In plaats van deze vraag echter terzijde te schuiven, zocht hij toegewijd naar het ware antwoord en hij zou niet stoppen met onderzoeken totdat hij het ontdekte. Deze man kreeg de naam, "Adam HaRishon", omdat hij de eerste man was die de mensheid kende die deze omslag maakte.

Daarom betekent Rosh Hashanah het begin van verandering. Het houdt in dat we een zelfreflectie ondergaan van onze houding in het voorgaande jaar in relatie tot de houding van schenking en liefde die onder ons bestaat in onze wortel en doelstaat de ziel van Adam HaRishon : een staat van verbinding, liefde voor anderen als onszelf, en anderen niet aandoen wat we haten aan onszelf.

Rosh Hashanah is een kans om dit zelfonderzoek en deze verandering uit te voeren. De implicaties van dit proces zijn verstrekkend en kunnen het verschil maken tussen individuen en de maatschappij die een leven van lijden, onzekerheid en leegte leiden, en een leven van geluk, vertrouwen en vervulling. Rosh Hashanah betekent het begin van verandering. Het woord "jaar" "Shana" in het Hebreeuws, stamt af van dezelfde wortel als het woord voor "verandering" "Shinui". Rosh Hashanah heeft net zo goed betrekking op het vermogen om de onzekere wereldwijde richting van vandaag te veranderen in een harmonieuze.

Wat kunnen we dan verwachten van het komende jaar? Van een verandering die we kunnen doorvoeren? Hoe kunnen we het nieuwe jaar omtoveren tot een jaar waarin we een koerswijziging doorvoeren, zodat we alle uitdagingen in een positieve richting kunnen sturen?

Een gelukkig nieuwjaar is alleen mogelijk als we erkennen dat ons huidige jaar, dat wil zeggen onze huidige staat, niet zo'n gelukkig jaar is geweest. De toenemende problemen die we ervaren, ze wekken bij steeds meer mensen een mate van zelfreflectie op, dit alles om te beseffen dat het huidige pad dat we bewandelen ons niet naar een betere plek leidt. Dit is een zeer belangrijke stap in onze ontwikkeling. Door dit soort zelfreflectie komen steeds meer mensen tot de conclusie dat ze hun leven opnieuw moeten inrichten, zodat ze zich met zo min mogelijk pijn kunnen ontwikkelen.

Om dit te bereiken, moet ons doel voor het komende jaar niet minder zijn dan om ons op harmonieuze wijze te verenigen als één systeem, zoals we verenigd zijn in de kern van de ziel van Adam HaRishon : verbinding maken met mensen. Het wordt nu tijd om te erkennen dat onze egoïstische aard ons tegenhoudt, en om het verlangen aan te wakkeren om onze Rosh ("ons hoofd") te veranderen.

Laten we dan hopen dat dit jaar werkelijk een jaar van verandering zal zijn, een jaar van het creëren van positieve verbindingen met elkaar, een jaar van 'heb je vriend lief als jezelf', van eenheid die ons leven in een positieve richting zal transformeren en het komende jaar tot een gelukkig jaar zal maken.

Shana Tova





Een heerlijk recept Zoet voor Rosh HaShanah

----- KOOSJER.COM

Silan, ook wel dadelhoning genoemd, is een van mijn favoriete zoetstoffen. Het heeft een donkere kastanje kleur en hier omhult het de kip in een glanzende saus die net zo verrukkelijk is als hij eruit ziet. Hoewel je je misschien kunt voorstellen dat het te zoet zou zijn, komt het gerecht mooi uitgebalanceerd uit, dankzij de knoflook en sjalotten, en past het goed bij bruine rijst, couscous of quinoa.

Ingrediënten Kip

6-8 kippenpoten en/of dijen
1/2 kop pruimen
1/2 kop rozijnen
1/2 kop abrikozen
1 theelepel zout
1/2 theelepel peper
2-3 teentjes knoflook, gesneden
3 sjalotten, gesnipperd

Ingrediënten marinade

1 kopje (Galilea's Delicatesse)
Silan Dadelsiroop
1/4 kopje (Gefen) olijfolie
1/4 kop bruine suiker
1/3 kopje water

Bereidingswijze

Plaats het gedroogde fruit in een ovenschaal van 33 x 23 x 5 cm en bedek met de kip. Bestrooi met zout en peper en verdeel de knoflook en sjalotten. Meng in een kleine mengkom de silaan, olie, suiker en water. Wrijf met gehandschoende handen de marinade op de kip en masseer goed in de huid. Zet een nacht in de koelkast om te marinieren. Verwarm de oven voor op 175* Celsius. Bak de kip onbedekt gedurende een uur. Verhoog het vuur tot 190* Celsius en bak nog eens 30 minuten, bedruip elke 10 minuten of zo. Heet opdienen.

Een tijd van verbeteren

Hilchos Teshuvah 3:4

----- TALMUD

Zoals de Ramban schrijft; Hoewel het blazen van de Sjofar op Rosh Hashanah een schriftuurlijk decreet is (en daarom moet worden nageleefd, ongeacht of men de reden daarvoor kent of niet), wordt er een toespeling op gemaakt: "ontwaak, o slapers, uit uw slaap! Maak uzelf wakker, sluimeraars, Kom uit uw slaap! Onderzoek uw daden! Keer terug met berouw! Denk aan degenen onder u die de waarheid vergeten in de nutteloosheid van de tijd. En daarmee uw jaren laten verstrijken in nutteloosheid en leegte... kijk in uw ziel, verbeter uw wegen en Een ieder van jullie moet zijn kwade manier van doen en zijn slechte gedachten opgeven."

Op Rosh Hashanah moet men voor altijd op de hoogte zijn van wat er hierboven gebeurt... Zoals RamBam in datzelfde hoofdstuk schrijft; Net zoals de verdiensten en zonden van een persoon worden gewogen op het moment van zijn dood, zo worden ook de verdiensten en zonden van iedereen die deze wereld betreedt elk jaar op Rosh Hashanah gewogen

lemand die rechtvaardig wordt bevonden, wordt voor het leven verzegeld. iemand die als slecht wordt beschouwd, wordt voor de dood verzegeld. Wat betreft iemand die evenwichtig in evenwicht is (tussen goede en slechte daden), wordt zijn lot opgeschort tot Yom Kippur. Als hij berouw toont, wordt hij voor het leven verzegeld en als hij dat niet doet, wordt hij voor de dood verzegeld.



Zegen over appels en honing.

Op Rosh Hashanah eten Joodse mensen appels gedoopt in honing om het zoete nieuwe jaar te symboliseren. Als u geniet van de speciale nieuwjaarslekkernij, dan kunt u dit tweedelige gebed zeggen voordat u van de zoete lekkernij geniet.

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, בּוֹרֵא פְּרֵי הָעֵץ.

Baruch atah Adonai, Eloheinu melech ha-olam, borei p'ri ha-eitz. In het Nederlands: "Wij prijzen U, Eeuwige God, Heerser over het heelal, Schepper van de vrucht van de boom."

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ, יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ וְאֲמוֹתֵינוּ,
שֶׁתַּחַדְּשׁ עָלֵינוּ שָׁנָה טוֹבָה וּמְתוּקָה.

Y'hi ratzon milfanecha, Adonai Eloheinu v'Elohei avoteinu v'imoteinu, shetchadesh aleinu shanah tovah um'tukah.

In het Nederlands: "Moge het Uw wil zijn, Eeuwige God, dat dit een goed en zoet jaar voor ons wordt."

Elkaar ontmoeten in een Talmud-gesprek

Nieuwe bijeenkomsten met Talmudgeleerde Jacob de Leeuwe



Wijsheid en levenskunst, dat zijn woorden die de Talmud kenmerken. Deze rabbijnse uitleg van de Torah staat vol met boeiende discussies, voorschriften en anekdotes. Lees je de Talmud, dan verrijkt dat je geloven en je leven. Doe je dat als joden en christenen samen, dan ontstaat er een bijzondere verbinding waarin tradities zowel worden verdiept als overstegen. Het Talmud-gesprek biedt de mogelijkheid om hieraan mee te doen. Van 28 t/m 31 oktober 2024 zijn er vier verschillende gesprekskringen met Talmudgeleerde Jacob de Leeuwe, op vier locaties: Hoofddorp (NH) 28-10-2024, Rotterdam (ZH) 29-10-2024, Bodegraven (ZH) 30-10-2024 en Hoogwoud (NH) 31-10-2024.

Wilt u meer info neemt u dan contact op met ons.

Het Talmud-gesprek is een initiatief van Reinier Gosker en Jacob de Leeuwe i.s.m. Stichting Talmud, het -JEC, de KRJ (Katholieke Raad voor het Jodendom), afd. Kerk en Israël (PKN), de Protestantse Raad voor Kerk en Israël, Stichting PaRDeS, en uitgeverij Skandalon.

van onze Rabbi



DAN WORDT ER OP DE GROTE BAZUIN GEBLAZEN.

Als kind liep ik met mijn vader hand in hand naar de grote sjoel (synagoge) in Enschede op Rosj Hasjana, Joods Nieuwjaar. Mijn vader had een witte muts op en had een wit lang hemd aan dat ook gedragen wordt in het graf om te laten zien dat iedereen gelijk is, of deze persoon nu sjofel gekleed is of met de duurste kleding rondloopt. Iedereen is gelijk of je nu arm bent of rijk; een eenvoudige boerenknecht of een herenboer.

Op die dag dat de grote sjofar of bazuin wordt geblazen is de wereld geschapen en wordt iedereen voor de rechtbank van God gedaagd. Daar verschuilt Hij zich achter je vader en moeder of je opvoeders en een rechter die jezelf mag uitkiezen.

Dan wordt gevraagd: Heb je dit jaar goed geleefd? Heb je de armen geholpen en de wezen en weduwen? Heb je je goed gedragen tegenover God en je medemens? Dan klinkt de sjofar met een machtig geluid. Mijn vader reciteerde het gebed dat ik gemakshalve meteen in het Nederlands citeer: "Op die dag wordt op de grote bazuin geblazen. En dan wordt een zacht gedruis gehoord: Engelen schrikken op en angst en beven grijpt ook hun aan, en zij roepen: De dag van het gerecht is aangebroken. Alle hemelse schepselen komen ten gerechte evenals de mensenkinderen. Want eenieder kan niet ontsnappen aan Gods uitspraak. En alle schepselen der wereld komen voor U, God langs in de rechtbank.

Zoals een herder zijn kleinvee monstert onder zijn herdersstaf en langs zich heen voert. Zo voert U ook God en oordeelt U O God over ons en telt U en monstert U ieder levend wezen. En U schrijft voor ieder schepsel op: Uw vonnis voor het komende jaar. Wie zal leven; Wie zal sterven; Wie verhoogd zal worden en wie vernederd zal worden." Maar gebed en inkeer en tsedaka (liefdadigheid) kunnen de bitterheid van het vonnis verzachten.

Als kind en nu nog steeds maken deze woorden heel veel indruk op mij en de stem van mijn vader klinkt ook nu nog steeds in mijn oren. Zo zal ik mijn Vader die in de Hemel is vragen: wilt U de mensheid gedenken? Wilt U hen gezondheid geven; Wilt U hen laten leven in voorspoed en vrede? Dat is mijn wens in nederigheid die ik aan U, God, de Allerhoogste wil geven en gedenk toch dat wij allen uw kinderen zijn.

Ik wens U allen toe dat U in het boek des levens en het boek van goed levensonderhoud geschreven mag worden.

Uw Jacob Nathan de Leeuwe

De roep van de shofar een voorlees verhaal.

Er was eens een arme wees, die noch vader noch moeder had. Zijn naam was Moshe, maar omdat hij een kleine jongen en wees was, noemde iedereen hem "Moshele". Zolang hij nog een kleine jongen was, ging hij naar *cheder*, waar hij Chumash en Gemara leerde samen met de andere kinderen, maar toen hij wat ouder werd, moest hij eropuit om zijn brood te verdienen. Dus werd er een inzameling gehouden om hem te voorzien van een mand vol koopwaar, zoals naalden, knopen en andere snuisterijen, en Moshele ging op pad om ze te verkopen aan de boeren en boeren in de dorpen en gehuchten die zijn geboortestad omringden. Het was natuurlijk een heel zware baan. In de zomer was de hitte ondraaglijk en in de winter klapperden zijn tanden vaak door de sneeuw en de ijzige wind. Maar Moshele vond het niet erg. Het enige waar hij spijt van had, was dat hij niet naar de *jesjiva* kon, want hij wilde een geleerde worden. Op een winterse dag sjokte Moshele over een met sneeuw bedekte weg, met zijn mand vol koopwaar onder zijn arm. Hij kende een aantal psalmen uit zijn hoofd en hij reciteerde ze opgewekt terwijl hij liep. Er bleef sneeuw vallen uit de grijze luchten en al snel sjokte hij tot aan zijn enkels in de sneeuw. Het werd moeilijk om te lopen en het werd nog moeilijker om de weg te volgen, die nu helemaal bedekt was met sneeuw zover het oog reikte. Onbewust raakte hij van de weg af en bevond zich al snel in een klein bos. Moshele voelde zich erg moe en

besloot even uit te rusten. Hij zag een grote stronk en ging erop zitten, terwijl hij zijn mand op de sneeuw zette. "Nee, je mag niet in slaap vallen," bleef hij zichzelf vertellen, "het is erg gevaarlijk; je zou dood kunnen vriezen!" Dus zat hij daar, ineengedoken en bibberend, tevergeefs probeerend zichzelf warm te houden en zijn ogen open te houden. Opeens voelde hij een warme ademtocht door zijn lichaam. Hij zat bij een mooi, gezellig vuur en strekte zijn handen en voeten ernaar uit. Hij had het gevoel alsof er scherpe naalden in zijn vingertoppen prikten, maar dat hield snel op toen de vlammen steeds groter werden. Een boer die met zijn slee over de weg liep, zag de ineengedoken gestalte van een jongen die bijna helemaal bedekt was met sneeuw. Hij stopte zijn paard en rende naar het lichaam. Hij veegde de sneeuw weg en zag dat het lichaam bijna stijf bevroren was, zonder enig teken van leven. Zonder tijd te verliezen ging de boer aan het werk. Hij haalde zijn mes tevoorschijn en sneed de kleding rond het lichaam in stukken. Toen begon hij het snel warm te wrijven. Na een half uur werk begon het bloed weer in het jonge lichaam te stromen en de jongen bewoog. De boer droeg de jongen naar zijn slee, bedekte hem en reed zijn paard zo snel als hij kon naar zijn huis in het nabijgelegen dorp. Daar wreef hij het lichaam van de jongen opnieuw warm, totdat zijn huid begon te gloeien, en goot ten slotte wat hete brandewijn in de keel van de jongen. Moshele opende zijn ogen en sloot ze weer. Daarop droeg de boer hem naar de oven en bedekte hem stevig. Moshele viel in slaap. Het gekraai van de haan maakte hem de volgende ochtend heel vroeg wakker. Moshele opende zijn ogen en keek om zich heen. Hij kon niet begrijpen waar hij was en waarom er zoveel spelden en naalden over zijn hele lichaam prikten. De boerin was opgestaan en kwam naar hem toe. "Hoe voel je je?" vroeg ze hem in het Russisch, want ze was een Russische boerin. "Goed," zei Moshele, ondanks dat was hij nog steeds benieuwd wat er met hem was gebeurd. De vrouw zette wat thee voor hem klaar en hij dronk het dankbaar op. "Hoe heet je?" vroeg ze hem. Moshele probeerde hard na te denken, maar kon het zich niet herinneren. "Ik weet het niet," zei hij, denkend hoe vreemd het was dat hij zijn eigen naam niet kon herinneren. "Laat maar," zei de boerin, "we noemen je Peter." Zo bleef Mosjele, of Petrus zoals hij nu door iedereen werd genoemd, in het huis van de boer achter, zich er niet van bewust dat hij een Joodse jongen was en daar helemaal niet thuishoorde. Toen de zomer kwam, hielp Peter de boer met alle werkzaamheden op het veld: ploegen, zaaien en oogsten. Peter was een ijverige, capabele jongen en de boer was erg blij met hem. De zomer ging voorbij en de herfst kwam. Op een dag zei de boer tegen Peter: "Morgen rijden we naar de stad en brengen we wat van onze producten naar de markt." Petrus zoals ze hem ook noemden, was erg blij en keek ernaar uit om de stad te zien. Toen ze er de volgende dag eindelijk aankwamen, waren de markt en alle straten verlaten. Toen ze langs de synagoge liepen, zagen ze dat het er druk was met gelovigen en de boer beseftte dat het een Joodse feestdag was. Er zat niets anders op dan terug naar huis te rijden. Maar Petrus was gefascineerd door de schilderachtige synagoge en smeekte de boer om nog even in de stad te blijven. "Heel goed dan," zei de boer, "je zult me ontmoeten in de herberg," en hij ging wat drinken, terwijl Petrus een onweerstaanbare behoefte voelde om in de synagoge te kijken. Petrus kwam stilletjes binnen en bleef bij de deur staan. De in gebedssjaals gewikkelde aanbidders leken erg geconcentreerd op hun gebeden; velen van hen huilden. Niemand besteedde aandacht aan hem. Petrus keek goed om zich heen. Zijn hart begon sneller te kloppen. Op de een of andere manier was het tafereel hem bekend. Was hij hier ooit eerder geweest? Langzaam kwam zijn geheugen terug, terwijl alles in de synagoge nieuwe herinneringen in zijn geweten terug bracht. De melodie en melodieën van de cantor waren hem bekend. De rollen van de Torah die net uit de ark waren gehaald, waren hem ook bekend. Alsof hij aan zijn plek was vastgeplakt, stond Petrus roerloos en staarde. Petrus wist niet hoe lang hij daar stond, maar al snel merkte hij een kleine opwinding op onder de aanbidders. De lucht zelf leek gespannen te worden door heilige bezieling, alsof er engelen in de lucht fladderden. Petrus was verbijsterd door ontzag. De stilte werd verbroken door de trillende stem van de oude cantor, en onmiddellijk sloot de hele gemeenschap zich aan bij een vurig gebed. Een tijdje leek het gebrul van de hele gemeenschap die bad de muren van de synagoge te doen schudden, en toen begon het geleidelijk af te nemen, totdat er weer een plechtige stilte viel. In de stilte van de lucht werd het snikken van de cantor duidelijk hoorbaar, en Petrus merkte dat hij ook hilde. Plotseling hoorde hij - *tekiah-ah-ah* - en het geluid van de ramshoorn doorboorde de lucht. *Shevarim ... teruah* - en opnieuw leek het gebroken geluid van de *shofar* Petrus' hart te steken. *Tekiah-ah-ah* - de *shofar* riep opnieuw... "Moshele, je bent een Jood," riep de *shofar*. "Moshele, je bent een Jood! Haast je nu.. Nu is het tijd om terug te keren naar HaShem ... Tekiah-ah... Teruah-ah-ah... Nu werd alles Moshele heel duidelijk... "Lieve God, vergeef mij," riep Mosjele en viel flauw.

Vrij Vertaald kinderverhaal.



Tashlich, het symbolische afwerpen van zonden.



Op de eerste dag van Rosh Hashanah gaan Joden traditioneel naar stromend water, bij voorkeur een met vis erin, en werpen symbolisch hun zonden af. Deze ceremonie kent u denk ik wel en het heet Tashlich. De bronpassage voor de ceremonie komt uit de laatste verzen van de profeet Micha(7:19), "Hij zal Zich onzer weder ontfermen; Hij zal onze ongerechtigheden

Om de praktijk symbolisch te maken in plaats van bijgelovig, gaven de rabbijnen er een ethische betekenis aan. Via Midrash verbonden ze het water met de Akedah, de binding van Isaak. Toen Abraham op weg was om Isaak te offeren, zeiden ze, probeerde Satan (wat begrepen kan worden als de stem in Abraham die hem vertelde zijn geliefde zoon niet te doden) hem tegen te houden. Toen Abraham weigerde naar zijn stem te

dempen; ja, Gij zult al hun zonden in de diepten der zee werpen. (SVV) Selecties uit de Tehilim (Psalmen), met name Tehilim 118 en Tehilim 130, samen met smeekbeden, en een kabbalistisch gebed zijn onderdelen van Tashlich in verschillende gemeenschappen, in de hoop dat HaShem Israël met genade zal behandelen. De gewoonte ontstond rond de 13e eeuw en werd wijdverspreid ondanks bezwaren van rabbijnen die vreesden dat bijgelovige mensen zouden geloven dat tashlich, in plaats van de gezamenlijke inspanning van *teshuvah*, de kracht had om hun leven te veranderen. Religieuze leiders waren met name tegen de praktijk van het gooien van broodkruimels, die zonden vertegenwoordigden, in het water, en zelfs het schudden van iemands kleding om het kwaad dat eraan kleefde los te maken werd ontmoedigd.

Bijgelovige rituelen hebben waarschijnlijk wel invloed gehad op ceremonies. Primitieve mensen geloofden dat de beste manier was om gunsten te winnen van boze geesten die in waterwegen leefden, was om door hen geschenken te geven.

Sommige volkeren, waaronder de Babylonische Joden, stuurden "met zonden gevulde" containers het water in. (De Talmud beschrijft de praktijk van het kweken van bonen of erwten gedurende twee of drie weken voorafgaand aan het nieuwe jaar in een gevlochten mand voor elk kind in een gezin. Een vroege variatie van wat we ook zien bij Yom Kippur (Bij het kaparot-ritueel werd de mand, die het kind voorstelde, zeven keer rond het hoofd gezwaaid en vervolgens in het water gegooid.) Koerdische Joden sprongen in het water en zwommen rond om van hun zonden gereinigd te worden.



luisteren, werd Satan een razende rivier die Abrahams weg blokkeerde. Abraham ging desondanks door. Toen het water zijn nek bereikte en hij om HaShems hulp riep, zakte het water onmiddellijk.

Water werd ook gezien als een symbool voor de schepping van de wereld en van al het leven. Koningen van Israël werden gekroond bij bronnen, wat continuïteit suggereerde, zoals de oneindige soevereiniteit van de Koning der Koningen. Omdat de profeten Ezechiël en Daniël elk een openbaring ontvingen bij een waterlichaam, werd het gezien als een plek om HaShems aanwezigheid te vinden. Als element van zuivering vertegenwoordigt water ook de mogelijkheid om lichaam en ziel te reinigen en een nieuwe koers in ons leven te nemen. (Latere rabbijnen bleven protesteren tegen het ritueel, op grond van het feit dat het nieuwe zonden aanmoedigde door een sociale situatie te creëren waarin mensen konden roddelen en mannen en vrouwen zich konden vermengen, zoals ook het verhaal "Tashlich" van Isaac Bashevis Singer illustreert.)

Hoewel de rabbijnen er de voorkeur aan gaven om Tashlich te doen bij een waterpartij waarin zich vissen bevonden (de mens kan niet ontsnappen aan HaShems oordeel, net zomin als vissen kunnen ontsnappen aan een net; wij kunnen net zo goed op elk moment verstrikt raken zoals vissen), is dit tenslotte een symbolische ceremonie. Daarom is elk watergedeelte geschikt, zelfs water dat uit een slang of kraan stroomt.

Als de eerste dag van Rosh Hashanah op Shabbat valt, doen Asjkenazische Joden [Joden van Europese afkomst] op de tweede dag Tashlich (om geen gebedenboeken naar het water te dragen, wat de Shabbatwetten zou schenden). Sefardische Joden [Joden van mediterrane en Midden-Oosterse afkomst] voeren het ritueel zelfs op de Shabbat uit (net als een aantal liberale Joden). De ceremonie kan op elk moment tijdens de feestdagen plaatsvinden tot en met Hoshanah Rabbah aan het einde van Sukkot.

uit Celebrate!: The Complete Jewish Holidays Handbook

5785 staat voor de deur van het Joodse jaar, een jaar waar we mogelijk nog wel wat van mogen verwachten.



.....Eduard Huisman

Waarom breng ik dit zo met een behoorlijke stelligheid? Ik behoor tot diegenen, die er vanuit gaan dat elk Tora-vers overeenkomt met een jaartal volgens de Joodse kalender. Nu is het nog 5784, hetgeen overeenkomt met september 2023- oktober 2024. Dit is het vers dat in Devarim = Deuteronomium 32:25 is geschreven. Bekijkt men dit vers, dan ziet men beknopt de 7 oktober oorlog met de gegijzelden beschreven. In 5785, zien we een ingrijpen van Hogerhand in deze hele kwestie. Kenmerk van Joodse verklaringen, dat je zaken altijd in zijn verband moet lezen en trachten te begrijpen. Leest men door, dan zie je dat 5785 een soort keerpunt lijkt te worden, waarbij 'waarheden' van heden door G'D zelf geëlimineerd zullen worden. De plegers van de wandaden zullen verdwijnen als sneeuw voor de zon, in mijn eigen woorden gezegd.

Wat hierin heel belangrijk is, is dat we voor een beter begrip wat we lezen vooral in de context zien. Sommigen willen nogal eens komen met een regel, die geheel uit haar context gehaald iets zou moeten bewijzen. Dat is vanuit Joods oogpunt als een blauwe auto bij de garage voorzien van een rood onderdeel, omdat het toevallig goed past..... maar in de context is het een absolute aanfluiting. Voor een beter begrip van het Joodse denken en het voorbeeld dat ik hierboven geef, is het misschien goed om toe te lichten hoe een Joodse redeneertrant in elkaar zit.

Wij toetsen de werkelijkheid aan empirische waarnemingen. Of wanneer er voldoende betrouwbare mensen beschikbaar zijn, aan de hand van getuigenverklaringen. Uit die waarnemingen of verklaringen, concluderen wij wat wetmatigheden zijn. Of zaken betrouwbaar zijn of niet. Een verklaring van een enkeling kan nooit als waarheid gezien worden, zolang er geen ondersteunend bewijsmateriaal aanwezig is. (literatuur, opgravingen, getuigenissen elkaar ondersteunend). Komen bepaalde zaken keer op keer voor en heeft dat dan steeds dezelfde gevolgen, dan kan men dat als waarheid beschouwen. Als iemand een droom heeft of een gebeurtenis met een grote stelligheid weet te vertellen, dan kan men hem geloven als er meerderen exact dezelfde waarneming onafhankelijk van de eerste, weergeeft. Wijken de verhalen af op detail, dan acht men de vertelling niet waar. Men acht geen waarheid in die droom of stellige vertelling uitsluitend van een enkeling.

Sommigen lezen een verhaal en redeneren dan vanuit hun eigen gedachtegoed naar dat verhaal toe. Ze maken hun verhaal passend om zo met overtuigingskracht hun gelijk aan anderen op te dringen. De cirkelredenering is geboren. In Joodse kringen is zo'n redeneertrant absoluut onbestaanbaar.

Om een voorbeeld te geven. We lezen in Tenach, dat de gehele wereld ooit een messiaanse tijd mag verwachten. Ook lezen wij dat degene die deze rol zal vervullen een nakomeling zal zijn van Ruth, Jehoeda ben Jacov en Koning David. Dat wil dus zeggen dat diegene die uiteindelijk de wereld zal verlossen in mannelijke lijn een nakomeling zal zijn van voornoemde personen. Zo'n figuur is er nog nooit geweest, als wij de geschiedenis op detail volgen. Zij die anders beweren, zetten de verhalen naar hun hand en vervallen dus in een cirkelredenering. Joden houden zich daar geheel afzijdig van. Daarnaast is het van belang dat je dwarsverbanden kunt leggen met andere zaken uit Tenach. Zowel met de kennis van de schriftelijke leer, als met de mondelinge leer. Je dient dus een behoorlijke kennis te hebben, alvorens je anderen kunt leren. Natuurlijk is het goed om zelf dat leren, leren genaamd, om een start te maken.

Het valt te prevaleren om dit te doen met een ander. Je bevraagt jezelf en de ander, waardoor er veel meer diepgang komt. De ander is een soort spiegel en bevraagt jou. Hierdoor ontstaat het rekensommetje $1 + 1 = 3$. N.l de kennis van A en de kennis van B en de kennis van A+B, nadat ze de casus hebben uitgediept, en tot een beter inzicht zijn gekomen van wat er nu eigenlijk staat of hoe iets begrepen moet worden.

Onlangs tijdens Open Monumentendag gaf ik een rondleiding aan passanten bij ons op de Joodse begraafplaats in mijn woonplaats.

Een vraag die ik geregeld krijg hoe het nu zit met de Joodse Jaartelling. Wanneer het begin nu precies is geweest. De meesten weten wel hoe het zit met de burgerlijke jaartelling die wij allemaal hanteren. Waar het begin is geweest. Sommigen weten ook te melden dat we binnenkort 5785 jaar verwijderd zijn van de schepping van hemel en aarde. Dan komt al gauw de vraag hoe het dan zit met de ouderdom van de aarde en fossielen etc....Mijn antwoord is dan heel eenvoudig: In de Statenvertaling van 1637 staat "In den beginne"

In een choemasj (Joods bijbelboek) bereesjiet = in een begin. Wat we hieruit kunnen opmaken, dat er dus meerdere scheppingen voor de huidige zijn geweest. Daardoor wordt de verklaring van een veel oudere aarde dan een kleine 6000 jaar opeens veel aannemelijker.

Maar als men dan vraag hoe men dat moet rekenen als met een grafsteen ziet, dan zeg ik dat $1940 = 5700$. Met dit ijkpunt is het vertalen van zo'n matseiwa - monument - grafsteen opeens een peuleschilletje. Houd er wel rekening mee, dat een steen uit herfst of winter nog een jaartje terug moet tellen. Dus december 1956 = 5717 en januari 1957 = 5717.

De 6000 jaar zijn bijna vol. Het is nu bijna 5785. De tijd van Masjiach zal binnenkort aanbreken.

Een tijd dat alle mensen, dieren en wezens een aarde zullen ervaren die veel prettiger is dan zoals wij haar nu kennen.

Ik wens alle lezers een Sjana Tova oe metoeka (een goed en zoet jaar).

Een jaar vol licht, warmte, liefde, eenheid en bovenal vrede - Sjalom - voor alle mensen.

Het nieuwe jaar



-----JAACOV NOORLAND

In het Hebreeuws is neshama het woord voor "ziel". Interessant genoeg zijn de middelste twee letters van "neshama" shin en mem de twee letters die het Hebreeuwse woord voor "naam" vormen (Shem). Maw "Uw naam is de sleutel tot uw ziel." Een midrasj leert dat wanneer we voor het hemelse oordeel staan, ons gevraagd zal worden: "Wat is uw naam?"

In de Torah zien we vele namen die ook een karakter weergeven van wie de persoon is. Zo heb ik de naam Jaacov gekregen van mijn Opa. Mijn Opa was een zeer integere man, van origine een houtbewerker. Eigenlijk een hele simpele recht toe recht aan man misschien leek hij in dat opzicht ook wel een beetje op de Jaacov die we kennen uit de Torah. Hij droeg datgene met zich mee wat hij van zijn vader en moeder in zich had gekregen, elke stap van zijn reis. Net zoals Jaacov uit de Torah deed.

Zo zien we dus dat een naam veelal inderdaad karakter kan weergeven. Wanneer we een naam geven aan een kind zien we ook het belang ervan, een joodse naam is dus niet zomaar een naam. Vaak zien we tegenwoordig mensen die hun kind bv. Patrick of zo noemen. Het is als een naam die gegeven is door een man die ver is afgedwaald van zijn opvoeding, waarden en tradities. Feitelijk iemand die zijn rug toekeert naar zijn verleden, en dan een zoon krijgt, dit was ook in mijn geval met mijn ouders. Gelukkig voor mij stond mijn Opa op en wilde deze naam Jaacov aan mij geven en gelukkig hebben mijn ouders dit verzoek ingewilligd, hoewel ik ook een niet joodse naam als tweede kreeg.

Het is dan of iemand je een andere geeft naam die op geen enkele manier "Joods klinkt" opdat niemand hem associeert met de wereld waar hij (mijn vader) voor wegliep. Wat een opluchting dat ik de naam van mijn Opa mag dragen. Jaacov kreeg een zoon en die noemde hij Joseph, ook van hem weten we dat hij nooit zijn rug toekeerde naar de wegen van zijn vader. Joseph vergat nooit en wilde ook niet vergeten het huis en de leringen van zijn vader.

Hij nam die leringen overal mee naartoe. En hij bevond zich in een vreemd land, ver van het huis van zijn vader. Hij moest geworteld blijven in de gewoonten van zijn vader, maar hij moest ook zijn weg vinden in dit nieuwe land. Hij moest de taal, nuances en kledingstijl van deze nieuwe plek begrijpen. Hij moest een manier vinden om in twee werelden te bestaan!

Hij moest het vertrouwen en de zekerheid van zijn omgeving opbouwen, terwijl hij volledig toegewijd bleef aan de leringen van zijn vader. Wat een moeilijke uitdaging! Helaas is het schijnbaar mijn vader niet gelukt. Maar Joseph wendde zich tot HaShem om Zijn leiding te zoeken hoe hij het "kon maken" in zijn vreemde omgeving; hoe hij succesvol kon zijn op deze plek waar ze de wegen van Jaacov niet kenden. Hoe velen zijn er niet die een andere naam hebben gekregen voor een zogeheten "veilige" wereld. Zodat er over drie of vier generaties weer succesvolle families zouden kunnen zijn, met kleinkinderen genaamd Chaim, Moshe en Sarah?

De naam Joseph leert ons ook nog een eeuwige les, hij begreep dat hoe graag iemand ook in het huis van zijn vader zou willen blijven. Het volwassen worden en zich met de wereld willen bezighouden, vereist onafhankelijkheid en bedachtzaamheid; hij moest een evenwicht vinden tussen de wereld waar hij van hieldt en de wereld waarin hij zich bevondt. Of het nu in Nederland, Egypte, Frankrijk, Engeland of Israël is, we moeten altijd toegewijd blijven aan de wegen van Jaacov en tegelijkertijd door de Torah goedgekeurde manieren vinden om te gedijen, zelfs in een vreemde en decadente omgeving. Ondanks alles wat we hebben bereikt, blijven we vreemdelingen in een vreemd land, gedijend "in een land van lijden". Dit jaar is bijna voorbij laten we hopen dat we volgend jaar gedijen in een land vloeiend van melk en honing.

Leshana tovah tikatev v'tichatem"

Tegeltjes Wijsheden



.....Eduard Huisman.

Ik heb er weinig mee.

Toch spreek ik mezelf direct tegen als het hier om gaat

Misschien herkenbaar hoe inconsequent een mens kan zijn? Ik ben niets bijzonders in vergelijking met de mensen om mij heen.

Dus vooruit dan maar, ook ik heb zo mijn stokpaardjes waar ik mijn leven dat zeker voor meer dan de helft geleefd is, aan ophang. In mijn ouderlijk huis hadden wij zo'n ding hangen. Vreselijk met zo'n braaf plaatje erop uit de jaren '60 van de vorige eeuw. Niets voor mij; maar toch.

"In het verleden ligt het heden en in het heden hetgeen komen zal" stond erop. Nu ik wat ouder ben, begrijp ik de strekking hiervan beter dan voorheen. Het is waar (in mijn geval). Door zaken die je in je jeugd doormaakt, reageer je absoluut anders op bepaalde situaties, dan een leeftijdgenoot die in een totaal andere omgeving is opgegroeid. Concreet: Mijn ouders zijn beiden eerste generatie slachtoffers van WO II, met verschillende kenmerken van dien. Zichzelf zouden zij zich nooit als slachtoffer hebben gezien, maar inhoudelijk waren zij dat wel.

Angst, pijn, onzekerheid, fenomenen, die soms in een compleet ander jasje naar boven kwamen als ik ervaringen uit mijn jeugd overpeins. Angst om familieleden (wij als kinderen dus) te verliezen als we niets van ons lieten horen of wat later thuis kwamen.

Achter elke boom een onbetrouwbaar iemand te ontwaren, die je misschien kon verraden, of die kon zien dat je Joods was en dus anders. Ja anders, hoe anders. Waarin uitte zich dat? Ik merkte dat al met buitenspelen in de zomer, op die lange zomeravonden. Die RK-kinderen uit de buurt zagen ons echt als anders. Of zag ik mijzelf anders? Was de ogenschijnlijk onbezorgde jeugd van de buurkinderen minder beladen dan die bij ons? Echt voelbaar antisemitisme kan ik het niet noemen op dat moment. Maar het anders zijn was aanwezig.

Onze ouders kwamen uit gehavende families, zo leerde ik pas nadat ze de 75 pas ruim gepasseerd waren. En zeker de laatste jaren wanneer ik met genealogie bezig ben. Die jaren 1942 - 1943 waarbij takken aan de boom van mijn voorouders sinds de 16e eeuw in Nederland, abrupt ophielden. Vaak met de vermelding Auschwitz of Sobibor erbij. Ik heb het niet geteld, maar ik schat zo dat het aantal eerder dichter bij de 400, dan bij de 300 ligt. Stel je eens voor, je maakt in je hoofd een inventarisatie van al die familieleden tot in de 4e graad, die om je heen woonden, of wat verder weg. Maar ze speelden een rol in je sociale leven en opeens, na ca. vijf jaar zijn die broers, zusters, ooms, tantes, nichtjes en neven er niet meer. Na die tijd was je hele sociale referentiekader weg of ernstig beschadigd.

Niet voor te stellen. Maar ze moesten wel, die mensen om ons heen, die "het overleefd hadden". Doordouwen en volhouden was het motto. Huilen om de moord op zoveel familieleden heb ik hen niet zien doen. Wel als de koningin op TV was of het Wilhelmus werd gespeeld. Dat was veilige emotie. Dat kon dus en was accepté.

Sommige aanvaringen met onze niet-Joodse buurtgenoten staan me nog helder voor de geest.

Vaak rond 4/5 mei.

Wij hadden heel prettige burens, zeker aan een kant. Hervormde mensen. Aardig etc...

Tot op die avond dat de dochter van ca. 16/17 om 21:00 uur op 4 mei een feestje of een klassenavond hield, met muziek en dansen.

Nou dat trok mijn moeder niet. Nu ruim 50 jaar later staat me dat nog helder voor de geest.

Wat heeft dat nu te maken met zo'n tegeltje?

Goede vraag.

Veel is het antwoord.

Waarom?

Omdat de gevoelswereld van onze aardige burens op dat moment een totaal andere was dan die in ons gezin.

Ok!

Maar nu..... in het heden van dat tegeltje?

Op 7 oktober stond de klok in de emotie van de Joden wereldwijd even stil. Gevoelsmatig. Het bloedbad door Chamas aangericht, sneed niet alleen door de harten van de familieleden van de slachtoffers en de slachtoffers zelf. Tot op de dag van vandaag. 11 maanden later, terwijl de wereld al weer over is gegaan tot de orde van de dag. Maar ook in onze zielen, of we nu wonen in Stockhol, Sydney, Amsterdam of Tel Aviv, als een hart voelden we weer die shock van vileine Jodenhaat die in 1940-45 zichtbaar en voelbaar was.

Opnieuw werden we afgeslacht, omdat de buitenwereld Joden haat.

Haten, raar woord is dat eigenlijk!

Waar komt dat eigenlijk uit voort?

Het is iets irrationeels, dat al zo oud is als de mensheid zelve. Je kunt pogen om oorzaken te benoemen, maar sluitend krijg je het niet. Toch is 40-45 anders dan 7 oktober.

Onze EENHEID is thans groter dan destijds.

Dit komt doordat we een Staat hebben op de grondvesten van religieuze geschriften, met een algemene erkenning van 4000 - 2000 jaar.

De communicatiemogelijkheden nu zijn mede door internet 1000-den keren groter dan destijds.

Toch is het die buitenwereld opnieuw, die totaal niet begrijpt of wil begrijpen waarom wij onze kop niet laten hangen, ons niet aan trekken van sommige politieke adviezen, of onze pijn voelen over de ca. 100 resterende gegijzelden van Chamas sinds 7 oktober 2023. Er dagelijks mee bezig zijn. Het staat beschreven in de Joodse boeken: Het Joodse Volk is een volk dat alleen leeft. We houden het tegen de verdrukking in al ruim 4000 jaar vol. Naar mijn idee, met wat Hulp van Boven.

Maar ja, dat herken je niet als je een puber bent.

In het verleden ligt het heden.

In het heden wat komen zal.

Met een positieve insteek kijk ik naar het jaar 5785.

U ook?

*Deze nieuwsbrief/digitale Gazet hopen we met HaShems hulp 1x per maand te versturen.
Uiteraard word Uw hulp ook op prijs gesteld.
Heeft u vragen over een onderwerp dan proberen we dit te beantwoorden in een volgende editie.*

*U kunt als u dat wilt uw gift overmaken op ons bankrekeningnummer t.n.v: Stichting Talmoed Nederland;
Bankrekening NL 08 TRIO 0338424261*

De organisatie is aangemerkt als een algemeen nut beoogende instelling (ANBI) en daardoor kunt u uw gift opgeven bij de belastingdienst.

K.v.K Nummer 52048993

RSIN 8502.77.942.

